

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych

Wymagania i oczekiwania

mgr inż. **Piotr Miduch**

e-mail : piotr.miduch@cebel.pl

mobile : +48 694 455 679

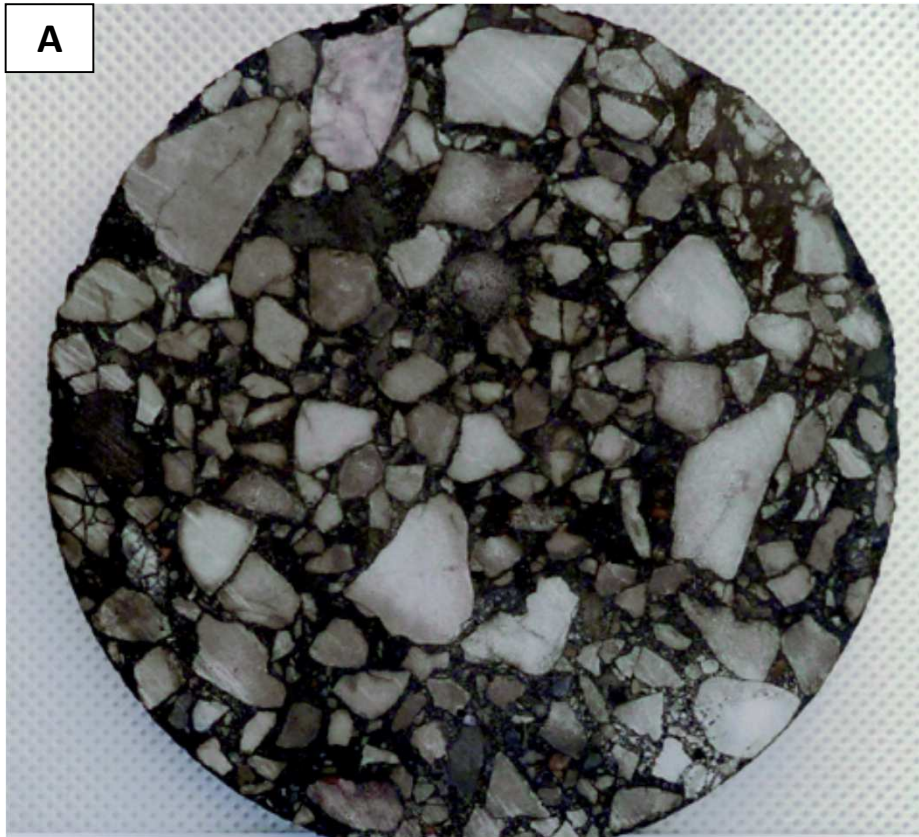
Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Lublin, 12.04.2016

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

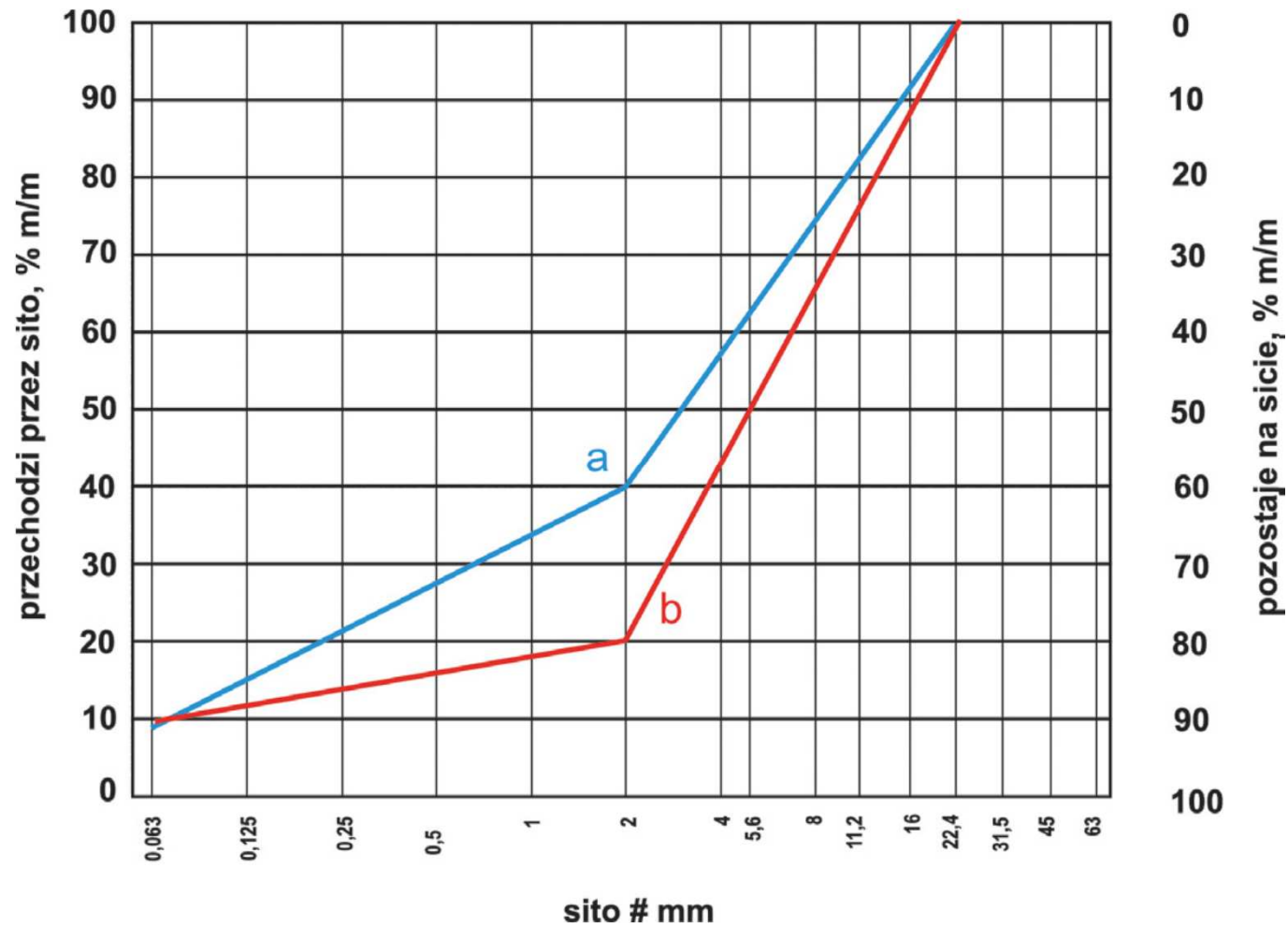
1

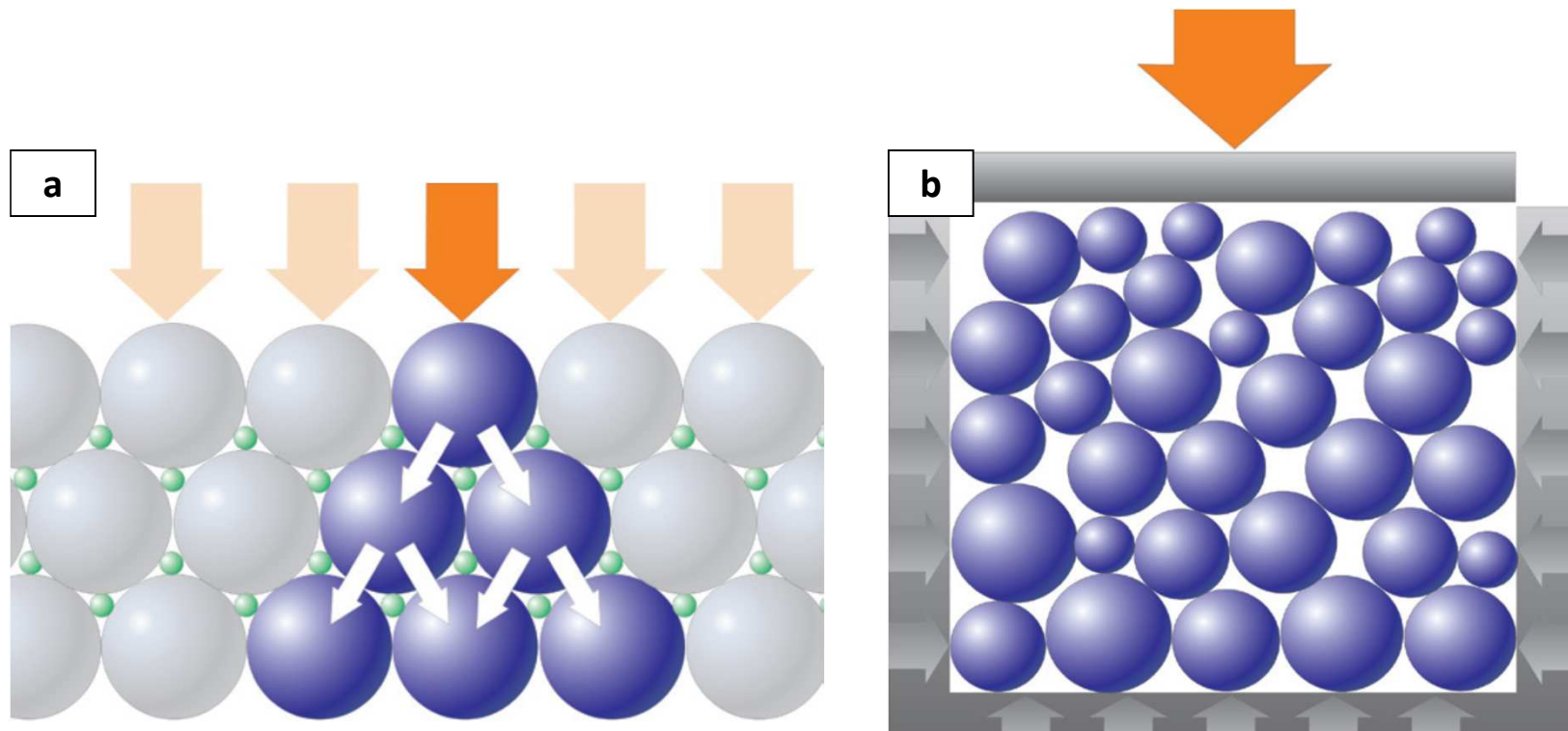
-
- Nawierzchnie jednowarstwowe - SMA16 JENA
 - BBTM i dodatek gumy do mm-a
 - Długowieczne nawierzchnie
 - Luminancja nawierzchni wg WT-2 2014

Przekroje warstw nawierzchni z mieszanek **A**) o ciągłym uziarnieniu – **AC 16** i **B**) o nieciągłym uziarnieniu **SMA 16** (fot. TPA sp. z o.o.)

Przykładowe, uproszczone przesiewy mieszanek o ciągłym (a) i nieciągłym (b) uziarnieniu

a) schemat przenoszenia obciążenia w SMA przez bezpośredni kontakt ziaren kruszywa; b) schemat – nośność zaklinowanych ziaren w mieszance jednofrakcyjnej grubych kruszyw [K. Błażejowski, 2007]

Struktura powierzchni warstwy z SMA 16 JENA, na fotografii moneta 5-złotowa (fot. A. Sadkowski)

Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Lublin, 12.04.2016

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

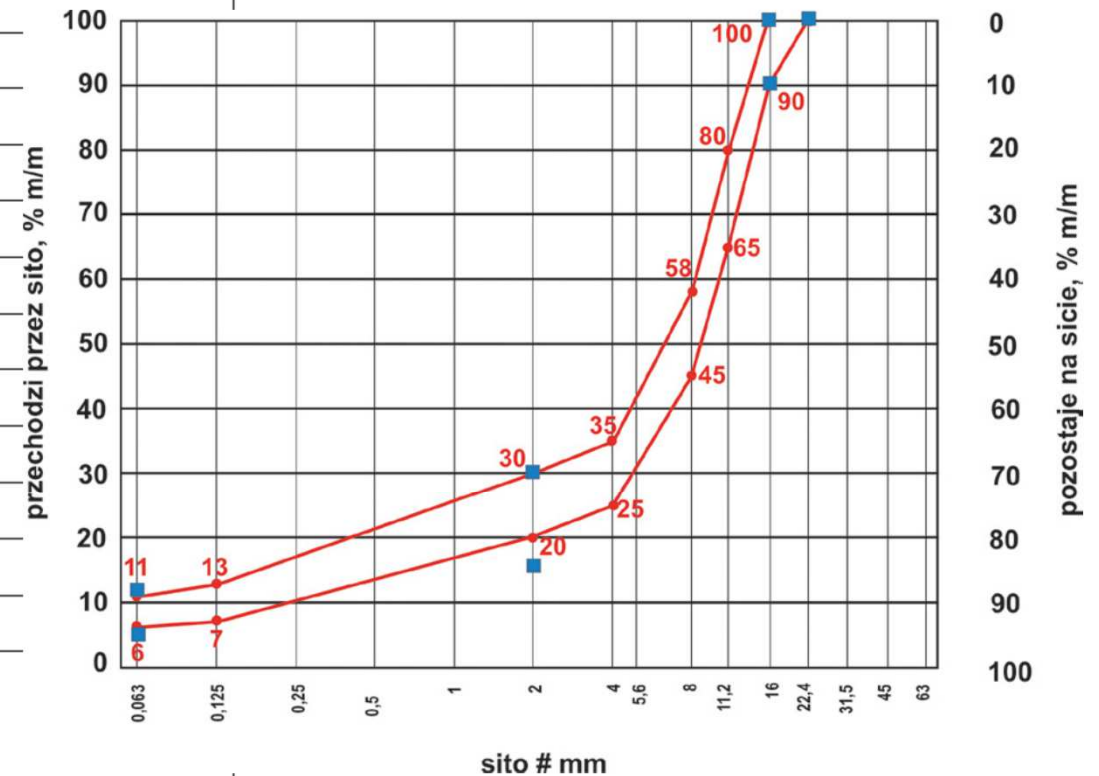
6

Lp.	Składnik mieszanki	SMA 16 JENA KR 1-2	SMA 16 JENA KR 3-4
1	Kruszywo mineralne	Wymagania do kruszyw wg WT-1 2014, dla ruchu KR1-2 jak dla mieszanki SMA, przy dodatkowych wymaganiach: • C90/1 oraz należy tak dobrać kruszywa grube, aby zawartość ziaren łamanych i przekruszonych w mieszance kruszywa grubego nie była mniejsza niż 90% m/m • kanciastość kruszywa drobnego, kategoria Ecs30 • w przypadku wątpliwości wobec mrozoodporności kruszywa polodowcowego, można zastosować procedurę badania wg Załącznika 2 z wymaganiem ubytku masy nie więcej niż 10,0% m/m	Wymagania do kruszyw wg WT-1 2014 lub nowszej wersji, dla ruchu KR3-4 jak dla mieszanki SMA, przy dodatkowych wymaganiach: • w przypadku wątpliwości wobec mrozoodporności kruszywa polodowcowego, można zastosować procedurę badania wg Załącznika 2 z wymaganiem ubytku masy nie więcej niż 4,0% m/m

SMA 16 JEDNA – Wymagania wobec materiałów

Lp.	Składnik mieszanki	SMA 16 JENA KR 1-2	SMA 16 JENA KR 3-4
2	Lepiszcząca asfaltowe	Asfalt drogowy 50/70 wg PN-EN 12591 Asfalt drogowy 70/100 wg PN-EN 12591 Asfalt wielorodzajowy MG 50/70-54/64 wg PN-EN 13924-2	Asfalt drogowy 50/70 wg PN-EN 12591 Asfalt wielorodzajowy MG 50/70-54/64 wg PN-EN 13924-2 Asfalt modyfikowany polimerami PMB 45/80-55 wg PN-EN 14023
3	Stabilizator mastyksu	Stosowany na podstawie dokumentu - deklaracji wcześniejszego pozytywnego zastosowania dostarczonej przez producenta lub dostawcę (p. 4.1. normy PN-EN 13108-5). Wymagane wykonanie badania spływności	
4	Środek polepszający adhezję asfaltu do kruszywa	Stosowany na podstawie dokumentu - deklaracji wcześniejszego pozytywnego zastosowania dostarczonej przez producenta lub dostawcę (p. 4.1. normy PN-EN 13108-5). Wymagane wykonanie badania przyczepności asfaltu do kruszywa frakcji 8/11,2 mm odsianego z zaprojektowanej mieszanki mineralnej SMA 16 JENA, badanie wg PN-EN 12697-11, metoda A, 6 godzin obracania. Pokrycie powierzchni ziaren kruszywa powinno być nie mniejsze niż 80%.	
5	Inne dodatki – wapno hydratyzowane	W przypadku problemów z osiągnięciem wymaganego wskaźnika odporności na wodę i mróz (ITSR) można stosować dodatek wapna hydratyzowanego w ilości ok. 1.5% m/m mma. Dozowaną ilość wapna hydratyzowanego należy odjąć od ilości wypełniacza dodanego. Stosowany na podstawie dokumentu - deklaracji wcześniejszego pozytywnego zastosowania dostarczonej przez producenta lub dostawcę (p. 4.1. normy PN-EN 13108-5).	

Składniki podstawowe mma	Wymagane wartości przy obciążeniu nawierzchni ruchem kategorii KR1 – KR4
Mieszanka mineralna, przechodzi przez sito # (mm):	
22,4	100
16,0	90–100
11,2	65–80
8,0	45–58
4,0	25–35
2,0	20–30
0,125	7–13
0,063	6,0–11,0
Stabilizator:	
orientacyjna zawartość stabilizatora	0,2–1,0
Asfalt:	
zawartość asfaltu całkowitego B_{min} przed korektą współczynnikiem α , zgodnie z p. 5.2.3. normy PN-EN 13108-5	5,3

SMA 16 JEDNA – Wymagania wobec mieszanki

Lp.	Właściwość	Warunki zagęszczania wg PN-EN 13108-20	Metoda i warunki badania	SMA 16 JENA KR1-2	SMA 16 JENA KR3-4
<i>Wymagania do projektowania mieszanki</i>					
1	Zawartość wolnej przestrzeni V_m	Ubijanie 2x50 uderzeń, temperatura zagęszczania uzależniona od rodzaju asfaltu	PN-EN 12697-8	$V_{min} 2,5$ $V_{max} 4,0$ Uwaga: mieszanka, która będzie układana w warstwie o grubości powyżej 5 cm ma tendencję do przegęszczania, – w takim przypadku $V_{max} 4,5$	
2	Zawartość wolnej przestrzeni wypełnionej asfaltem	Ubijanie 2x50 uderzeń, temperatura zagęszczania uzależniona od rodzaju asfaltu	PN-EN 12697-8	VFB podać wynik	
3	Zawartość wolnej przestrzeni w mieszance mineralnej	Ubijanie 2x50 uderzeń, temperatura zagęszczania uzależniona od rodzaju asfaltu	PN-EN 12697-8	VMA podać wynik	
4	Odporność na działanie wody ¹⁾	Ubijanie 2x35 uderzeń,	PN-EN 12697-12, przechowywanie w 40°C z jednym cyklem zamrażania, badanie w temperaturze 25°C ^{1)***}	$ITSR_{80}$	

Lp.	Właściwość	Warunki zagęszczania wg PN-EN 13108-20	Metoda i warunki badania	SMA 16 JENA KR1-2	SMA 16 JENA KR3-4
5	Odporność na deformacje trwałe ¹⁾	Wałowanie $P_{98} - P_{100}$	PN-EN 12697-22, metoda B w powietrzu, temperatura 60°C, 10 000 cykli; grubość płyty: – 60 mm (do warstwy o grubości do 6 cm), – 100 mm (do warstwy o grubości od 6 do 10 cm) ²⁾	nie bada się	$WTS_{AIR} 0,15$ PRD_{AIR} podać wynik
6	Splywność	–	PN-EN 12697-18, p. 5		$D_{0,3}$
<i>Wymagania wobec gotowej warstwy</i>					
7	Wskaźnik zagęszczenia warstwy, %	–	PN-EN 13108-20, załącznik C.4		≥98
8	Wolna przestrzeń w warstwie, % v/v	–	PN-EN 13108-20, załącznik C.5		$V_{min} 2,0$ $V_{max} 6,0$

Tabela 4.3. Dopuszczalne odchyłki jakościowe dotyczące pojedynczego wyniku badania i średniej arytmetycznej wyników zawartości składników mieszanki mineralno-asfaltowej względem składu zaprojektowanego [% m/m]

Lp.	Składniki mieszanki mineralno-asfaltowej	Liczba wyników	
		<20	≥20
1	Ziarna przechodzące przez sito o oczkach # (mm) 16,0	-4,4 ÷ +4,1	±4,0
2	Ziarna przechodzące przez sito o oczkach # (mm) 11,2	±4,4	±4,0
3	Ziarna przechodzące przez sito o oczkach # (mm) 8,0	±4,4	±4,0
4	Ziarna przechodzące przez sito o oczkach # (mm) 2,0	± 3,4	± 3,0
5	Ziarna przechodzące przez sito o oczkach # (mm) 0,063	±1,6	±1,5
6	Asfalt rozpuszczalny S	-0,3 ÷ +0,3	-0,2 ÷ +0,3

SMA16 JENA – Realizacje – Wykonawca: SKANSKA S.A., Gdańska, Galeria „Alchemia”

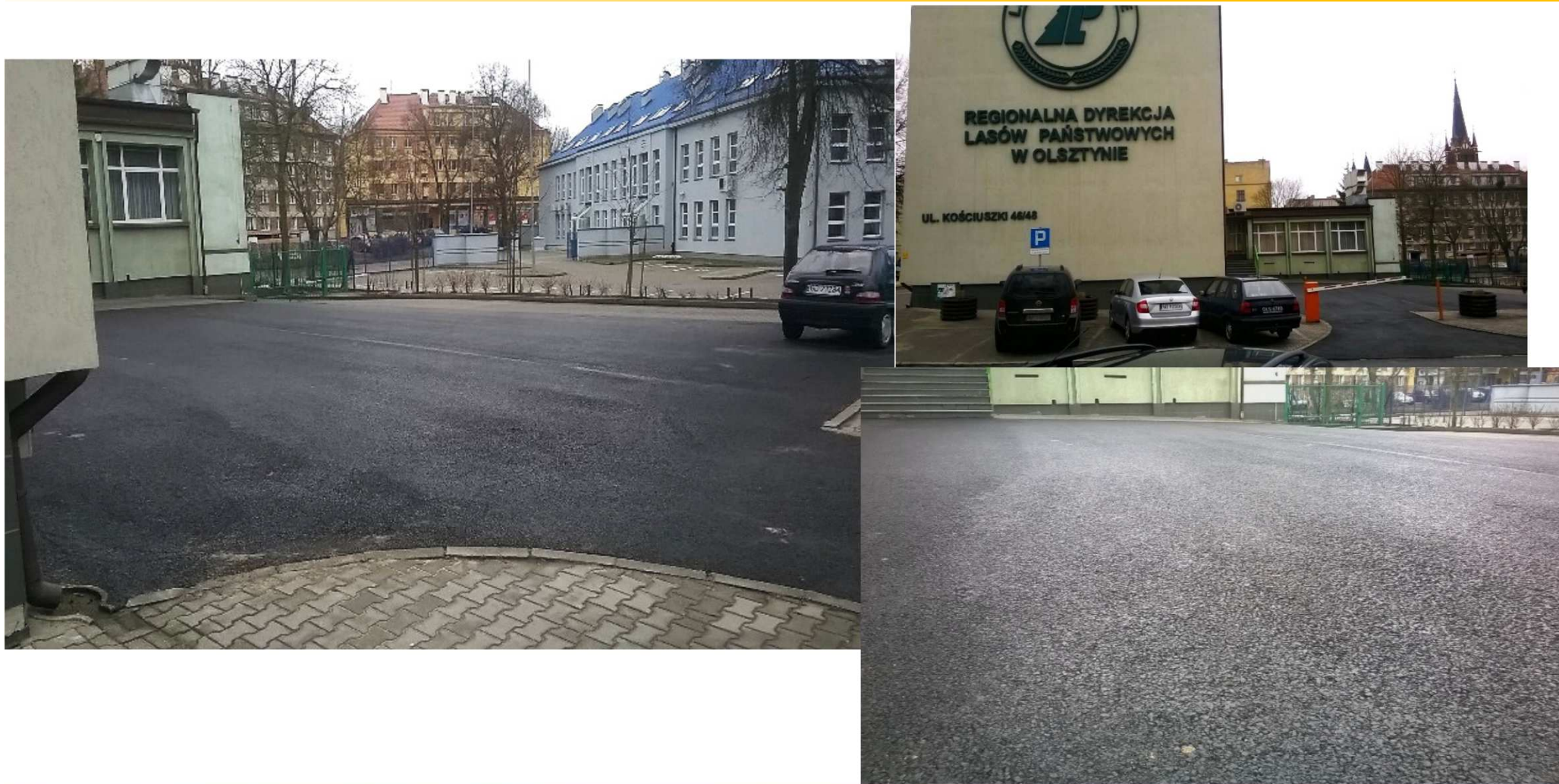
Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Lublin, 12.04.2016

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

13

SMA16 JENA – Realizacje – Wykonawca: SKANSKA S.A., Olsztyn, parking przed RDLP

Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Lublin, 12.04.2016

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

14

SMA16 JENA – Realizacje – Wykonawca: SKANSKA S.A., Tarnów ul. Chemików

Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Lublin, 12.04.2016

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

15

Tablica 1. Przykładowe wyniki badań odporności na deformacje trwałe – koleinowanie uzyskane w laboratorium Politechniki Gdańskiej

Rodzaj badanej mieszanki	PRD _{AIR} [%]	WTS _{AIR} [mm]
SMA 8 45/80-55	5,5	0,04
SMA 11 45/80-55	5,3	0,05
AC 11 S 50/70	13,8	0,22
AC 11 S 50/70	12,1	0,20
AC 11 S 45/80-55	4,8	0,05
AC 11 W 45/80-55	6,2	0,05
AC 16 W 50/70	9,0	0,16
AC 16 W 35/50	6,4	0,11
AC 16 W 25/55-60	4,2	0,05
SMA 16 JENA 50/70*	5,7	0,11

Konferencja eSeMA 2016. Prezentacja „Przykłady zastosowania mieszanek SMA16 JENA do nawierzchni jedno i dwuwarstwowych z roku 2015”, inż. I.Strugała – PPU TUGA sp. z o.o.

Tablica 5. Dynamiczny moduł sztywności na podstawie danych „Drogownictwo” 2014 w temperaturze 20°C [MPa]

Rodzaj mieszanki	Moduł sztywności [MPa]
Beton asfaltowy 0/12,8 S 50/70	5900
Beton asfaltowy 0/16 W 35/50	7700
SMA 11 45/80-65	3000
SMA 11 35/50	4000
SMA 11 45/80-55	3300
SMA 16 JENA 50/70*	4500

Tablica 6. Dynamiczny moduł sztywności wg Katalogu Typowych Konstrukcji Podatnych i Półsztywnych z 2013 roku w temperaturze 13°C [MPa]

Rodzaj mieszanki	Moduł sztywności
SMA KR 3-7 wg Kat. TKPiP	7300
AC S KR 3-7 wg Kat. TKPiP	9300
AC W KR 3-7 wg Kat. TKPiP	10300
AC P KR 3-7 wg Kat. TKPiP	9800
AC S KR 1-2 wg Kat. TKPiP	9300
AC W KR 1-2 wg Kat. TKPiP	8800
AC P KR 1-2 wg Kat. TKPiP	8400
SMA 16 JENA 50/70 *	6800

Konferencja eSeMA 2016. Prezentacja „Przykłady zastosowania mieszanek SMA16 JENA do nawierzchni jedno i dwuwarstwowych z roku 2015”, inż. I.Strugała – PPU TUGA sp. z o.o.

Uzyskane wyniki badań wbudowanych mieszanek mastyksowo-grysowych **SMA 16 DTS/JENA** oraz wykonanych nakładek potwierdziły zalety i korzyści ze stosowania nowego rozwiązania:

- ✓ mieszanka mineralna w mieszance mastyksowo-grysowej zawiera dużo ziaren grubych i charakteryzuje się wysoką stabilnością i odpornością na odkształcenia oraz zużywanie się pod działaniem ruchu,
- ✓ w takiej mieszance może być zastosowany standardowy asfalt drogowy (najczęściej 50/70) oraz standardowy wypełniacz wapienny,
- ✓ istnieje możliwość zastosowania w takiej mieszance granulatu z destruktu asfaltowego odpowiadającego wymaganiom PN-EN 13108-8,
- ✓ możliwe jest wbudowywanie takiej mieszanki przy zmiennej grubości warstwy **od 4 do 10 cm**,
- ✓ warstwa z mieszanki mastyksowo-grysowej charakteryzuje się większą trwałością z powodu grubszej warstewki asfaltu na ziarnach kruszywa

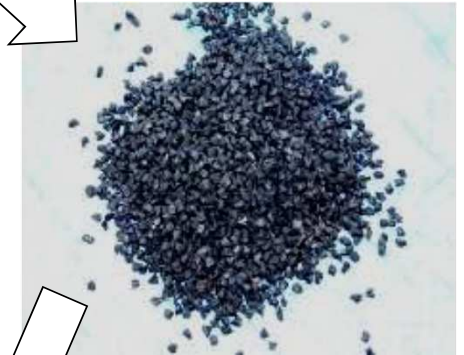
Uzyskane wyniki badań wbudowanych mieszanek mastyksowo-grysowych **SMA 16 DTS/JENA** oraz wykonanych nakładek potwierdziły zalety i korzyści ze stosowania nowego rozwiązania (*cd.*):

- ✓ ze względu na bardzo dobrą stabilność warstwy SMA 16 JENA może być ona przykryta kolejną warstwą (nakładką) i wtedy staje się bardzo dobrą warstwą wiążącą, jest to więc rozwiązanie otwarte na rozbudowę drogi w przyszłości,
- ✓ po założonym okresie eksploatacji takiej nawierzchni można ułożyć na niej cienką warstwę z mma na gorąco, lub na zimno albo wykonać powierzchniowe utwardzenie, co przywróci właściwości przeciwpoślizgowe,
- ✓ oszczędność spowodowana rezygnacją ze skropienia między warstwą wiążącą a ścieralną oraz ułożeniem warstwy asfaltowej w jednym przejściu rozkładarki, a więc przy znaczącym skróceniu czasu wykonania remontu.

-
- Nawierzchnie jednowarstwowe - SMA16 JENA
 - **BBTM8 i dodatek gumy do mm-a**
 - Długowieczne nawierzchnie asfaltowe
 - Luminancja nawierzchni wg WT-2 2014

Metoda „na sucho” (dry method)

- Dodawania granulatu (do 4 mm) lub miąta gumowego (do ok. 1 mm) do kruszywa podczas produkcji mm-a na wytwórni
- Dodawanie w ilości ok. 1-3% w stosunku do mm-a

Metoda „na mokro” (wet method)

- Dodawanie miąta gumowego (do ok. 1 mm) do asfaltu poprzez intensywne mieszanie przy wyższej temperaturze (>170 C) w specjalnym urządzeniu stacjonarnym lub mobilnym
- Dodawanie w ilości ok. 10-20% w stosunku do asfaltu

Dodawania granulatu z gumy do asfaltu/mma – metoda „na sucho”

- Widoczne kawałki gumy na powierzchni
- Początkowa poprawa szorstkości
- Utylizacja gumy w małych ilościach
- Guma zastępuje częściowo kruszywo
- Prosty sposób dodawania na wytwórni

© TPA sp. z o.o.

- Po czasie ziarna z powierzchni wyrywają się pod ruchem
- Problem adhezji asfaltu do gumy
- Właściwości gumy nie są w pełni wykorzystane
- Nieznaczna poprawa właściwości mm-a

Dodawania granulatu z gumy do asfaltu/mma – metoda „na mokro”

- Guma reaguje z asfaltem
 - Modyfikuje jego właściwości
 - Poprawia m.in. odporność na zmęczenie, starzenie, spękania...
-
- Potrzeba specjalistycznego urządzenia do mieszania
 - Ograniczony czas przechowywania lepiszcza z gumą w zbiornikach
 - Ostry reżim technologiczny

© TPA sp. z o.o.

Dodawania granulatu z gumy do asfaltu/mma – innowacyjna „hybryda”

- Łączy zalety obu metod „na sucho” i „na mokro”
- Maksymalna eliminacja możliwych problemów technologicznych i jakościowych przy metodzie na mokro
- Prosty sposób dodawania tak jak w metodzie na sucho – bezpośrednio do mieszalnika na wytwórni mm-a
- Brak potrzeby specjalnego urządzenia
- Efekty poprawy właściwości mm-a porównywaną do modyfikacji asfaltu gumą metodą na mokro

Podstawa prawna stosowania gumy na terenie Niemiec to dokument o oznaczeniu „TL RmB-StB By 2010” „Techniczne warunki dostawy bitumów modyfikowanych gumą” (TL RmB-StB By, wydanie 2010 r.)

„Zalecenia w zakresie stosowania bitumów i asfaltów modyfikowanych gumą” dotyczą stosowania **wzbogacanej** mączki gumowej w produkcji asfaltów modyfikowanych gumą.

Wzbogacana mączka gumowa - mączka gumowa z substancjami wzbogacającymi, takimi jak np.: oleje i/lub polimery, bitumy oraz ewentualnie inne dodatki.

Tablica 37. Uziarnienie mieszanki mineralnej i zawartość lepiszcza do mieszanki BBTM do warstwy ścieralnej

Właściwość	Przesiew, [% (m/m)]				
	BBTM 8A KR1÷6		BBTM 8B KR1÷6		BBTM 11 KR1÷6
Wymiar sita #, [mm]	od	do	od	do	od
16	-	-	-	-	100
11,2	100	-	100	-	90
8	90	100	90	100	-
2	25	35	15	25	25
0,063	7,0	9,0	4,0	6,0	7,0
Orientacyjna zawartość środka stabilizującego, [% (m/m)]	0,3	1,5	0,3	1,5	0,3
Zawartość lepiszcza, wzór (2)	$B_{\min 5,6}$		$B_{\min 5,4}$		$B_{\min 5,2}$

Tablica 39. Wymagane właściwości mieszanki BBTM do warstwy ścieralnej, KR3÷6

Właściwość	Warunki zagęszczania wg PN-EN 13108-20	Metoda i warunki badania	Rodzaj mieszanki	
			BBTM 8	BBTM 11
Zawartość wolnych przestrzeni	C.1.2, ubijanie, 2 × 50 uderzeń	PN-EN 12697-8, p. 4	V_i 3 do 15	V_i 3 do 15
Odporność na deformacje trwałe ^{a)}	C.1.20, wałowanie, $P_{98}-P_{100}$	PN-EN 12697-22, metoda B w powietrzu, PN-EN 13108-20, D.1.6, 60°C, 10 000 cykli	WTS_{AIR} Deklarowane PRD_{AIR} Deklarowane	WTS_{AIR} Deklarowane PRD_{AIR} Deklarowane
Odporność na działanie wody	C.1.1, ubijanie, 2 × 35 uderzeń	PN-EN 12697-12, przechowywanie w 40°C z jednym cyklem zamrażania ^{b)} , badanie w 25°C	$ITSR_{90}$	$ITSR_{90}$

^{a)} Grubość płyty: BBTM8 40 mm, BBTM11 40 mm
^{a)} Ujednoliconą procedurę badania odporności na działanie wody z jednym cyklem zamrażania podano w załączniku 1

Tabela 38. Uziarnienie mieszanki mineralnej i zawartość lepiszcza do mieszanki BBTM do warstwy ścieralnej kategoria ruchu KR1-7

Właściwość	Przesiew, [% (m/m)]			
	BBTM 8 A	BBTM 8 B	BBTM 11 A	BBTM 11 B
Wymiar sita #, [mm]				
16			100	100
11,2	100	100		
8	90 - 100	90 - 100		
2	25 - 35	15 - 25		
0,063	7 - 9	4 - 6		
Zawartość lepiszcza	$B_{min} 6,4$	$B_{min} 6,0$		
Zawartość wolnej przestrzeni; V_g	$V_g 12-19$	$V_g 20-25$		

Tabela 40. Wymagane właściwości mieszanki BBTM do warstwy ścieralnej, KR3÷7

Właściwość	Warunki zagęszczania wg PN-EN 13108-20	Metoda i warunki badania	Rodzaj mieszanki	
			BBTM 8	BBTM 11
Zawartość wolnych przestrzeni	C.1.5, żyrotor, 25 obrotów	PN-EN 12697-31	$V_g 12-19$ lub $V_g 20-25$	$V_g 10-17$ lub $V_g 18-25$
Odporność na deformacje trwałe ^{a,c)}	C.1.20, wałowanie, $P_{98}-P_{100}$	PN-EN 12697-22, aparat duży, 60°C, 3 000 cykli	P_{20}	P_{15}
Wrażliwość na działanie wody	C.1.1, ubijanie, 2 x 35 uderzeń	PN-EN 12697-12, przechowywanie w 40°C z jednym cyklem zamrażania ^{b)} , badanie w 25°C	$ITSR_{90}$	$ITSR_{90}$
Współczynnik Luminancji	-	Zgodnie z załącznikiem 4.	$Q_d \geq 70^d$ $Q_d \geq 90^e$	$Q_d \geq 70^d$ $Q_d \geq 90^e$

^{a)} grubość płyty: BBTM8 - 50 mm, BBTM11 - 50 mm
^{b)} ujednoliconą procedurę badania wrażliwości na działanie wody z jednym cyklem zamrażania podano w załączniku 1
^{c)} procedurę kondycjonowania krótkoterminowego przed zagęszczeniem próbek do badań podano w załączniku 2
^{d)} wymaganie dotyczy nawierzchni wykonywanych w terenie otwartym (dla KR≥5)
^{e)} wymaganie dotyczy nawierzchni wykonywanych w tunelach (dla KR≥5)

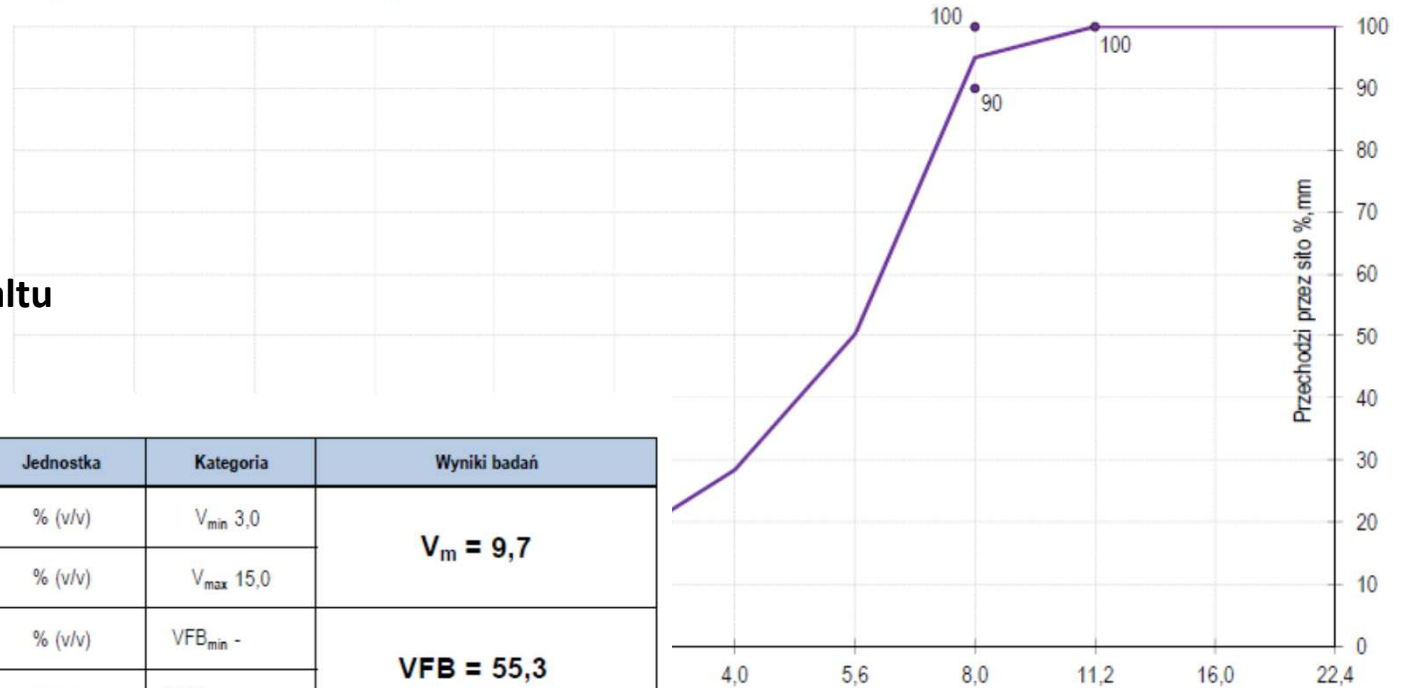
Tabela 37. Materiały do mieszanki BBTM do warstwy ścieralnej

Materiał	Kategoria ruchu KR1÷7	
	8	11
Mieszanka mineralno-asfaltowa o wymiarze D , [mm]		
Lepiszczka asfaltowe	PMB 45/80-55, PMB 45/80-65, PMB 45/80-80, PMB 65/105-60, PMB 65/105-80	
Kruszywa mineralne	Tabele 16, 17, 18 WT-1 2014	

Materiały składowe:

- Wypełniacz Czatkowice
- Kruszywo drobne 0/2 gabro
- Kruszywo grube 2/5 gabro
- Kruszywo grube 5/8 gabro
- Asfalt 50/70 – **5.0%**
- **Guma (Road+) – 10% wagowo do asfaltu**
- **Środek adhezyjny – 0.3% do asfaltu**

IV. Krzywa uziarnienia mieszanki mineralnej (MM)

IX. Właściwości mieszanki mineralno-asfaltowej (MM-A)

Właściwość	Norma badawcza	Jednostka	Kategoria	Wyniki badań
Minimalna zawartość wolnych przestrzeni	PN-EN 12697-8 p. 4, 2x50 uderzeń	% (v/v)	V_{min} 3,0	$V_m = 9,7$
Maksymalna zawartość wolnych przestrzeni		% (v/v)	V_{max} 15,0	
Minimalna zawartość wolnych przestrzeni wypełnionych asfaltem	PN-EN 12697-8 p. 5, 2x50 uderzeń	% (v/v)	VFB_{min} -	$VFB = 55,3$
Maksymalna zawartość wolnych przestrzeni wypełnionych asfaltem		% (v/v)	VFB_{max} -	
Zawartość wolnych przestrzeni w mieszance mineralnej	PN-EN 12697-8 p. 5, 2x50 uderzeń	% (v/v)	VMA_{min} -	$VMA = 21,6$
Odporność na działanie wody i mrozu	PN-EN 12697-12, WT-2 2010 Zał. nr 1.	%	ITSR \geq 90	ITSR = 90,8
Proporcjonalna głębokość koleiny ($P_{98-P_{100}}$, 60°C, 10.000 cykli)	PN-EN 12697-22 met. B w powietrzu	%	PRD_{AIR} Dekl.	$PRD_{AIR} = 8,7$
Nachylenie wykresu koleinowania ($P_{98-P_{100}}$, 60°C, 10.000 cykli)	PN-EN 12697-22 met. B w powietrzu	mm/1000cykli	WTS_{AIR} Dekl.	$WTS_{AIR} = 0,10$

BBTM 8 gr. 3 cm / Modernizacja odcinków dróg wojewódzkich – DW 969 na odcinku Łącko – Czerniec

Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa
Lublin, 12.04.2016
Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

28

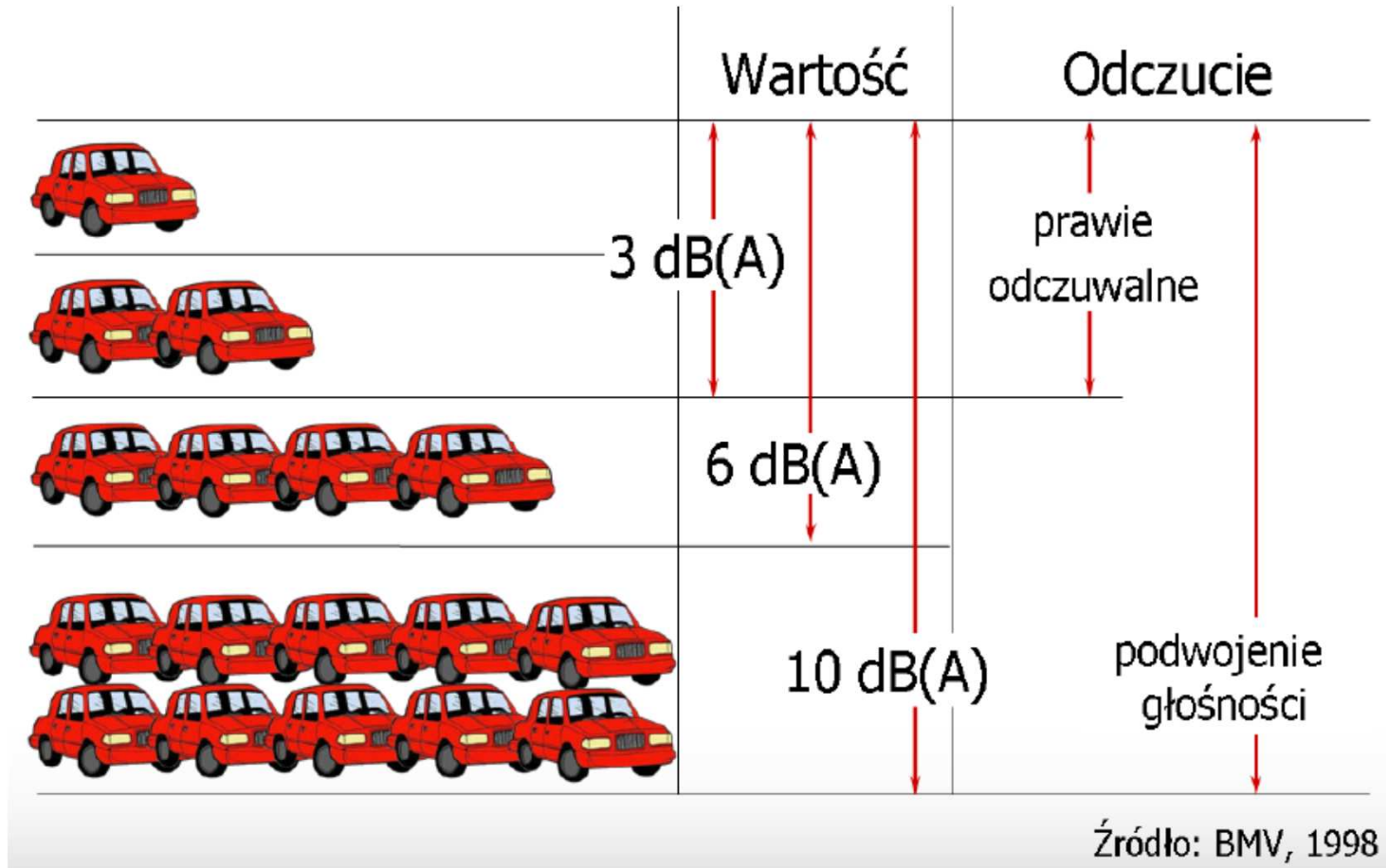
BBTM 8 gr. 3 cm / Modernizacja odcinków dróg wojewódzkich – DW 969 na odcinku Łącko – Czarniec

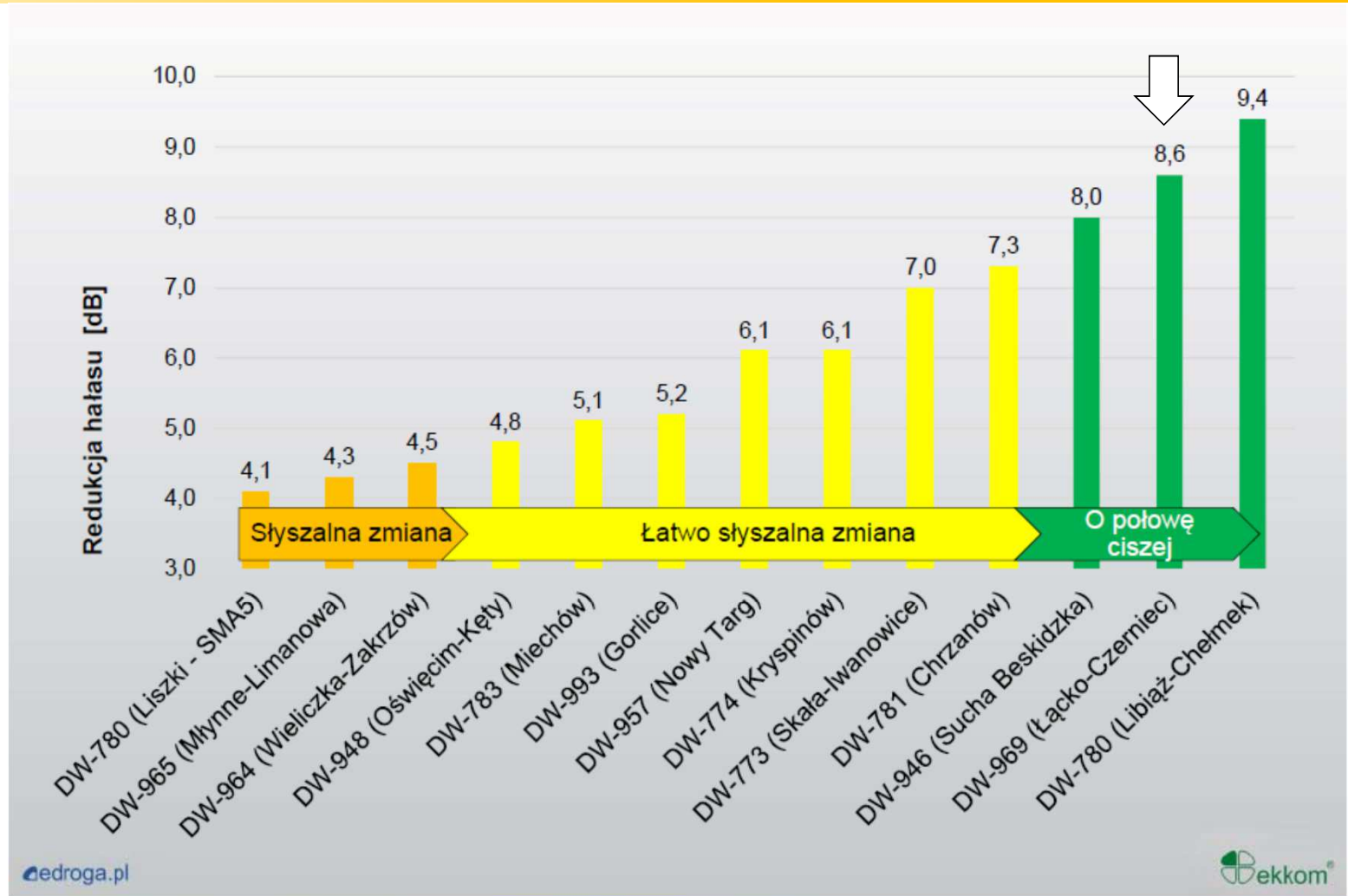
Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa
Lublin, 12.04.2016

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

29

BBTM 8 gr. 3 cm / Redukcja poziomu hałasu (pasmo 1000-2500 Hz)

Konferencja **Nawierzchnie Drogowe 2015** –
 Fragment prezentacji: „Czy nowoczesne
 technologie nawierzchniowe oraz
 okoliczności prawne pozwolą na demontaż
 ekranów akustycznych?” autorów: Janusz
 Bohatkiewicz, Maciej Hałucha, Marcin
 Dębiński

Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Lublin, 12.04.2016

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

31

SMA11 z dodatkiem 10% DROGUM/ROAD+ do asfaltu. Wybrane właściwości

2. Pomiar maksymalnej siły ściskającej i zestawienie wyników

Numer próbki	Zestaw	Maksymalna siła ściskająca P, [kN]	D x H [m ²]	ITS _{w,d} [kN/m ²]	ITS _w , [kPa]	ITS _d , [kPa]
1	S	6,774	0,681	6,335	6,0	6,5
2	S	7,177	0,687	6,652		
3	S	6,924	0,688	6,408		
4	M	5,908	0,692	5,436		
5	M	6,542	0,683	6,100		
6	M	6,906	0,680	6,468		

$$ITSR = \frac{ITS_w}{ITS_d} \times 100\%$$

$$ITSR = 92,7\%$$

Proponowana kategoria

$$ITSR = 90$$

2. Pomiar maksymalnej siły ściskającej i zestawienie wyników

Numer próbki	Zestaw	Maksymalna siła ściskająca P, [kN]	D x H [m ²]	ITS _{w,d} [kN/m ²]	ITS _w , [kPa]	ITS _d , [kPa]
1	S	10,661	0,682	9,955	9,7	10,3
2	S	11,297	0,682	10,549		
3	M	10,944	0,676	10,312		
4	M	10,093	0,680	9,453		
5	S	11,107	0,679	10,419		
6	M	10,148	0,685	9,434		

$$ITSR = \frac{ITS_w}{ITS_d} \times 100\%$$

$$ITSR = 94,4\%$$

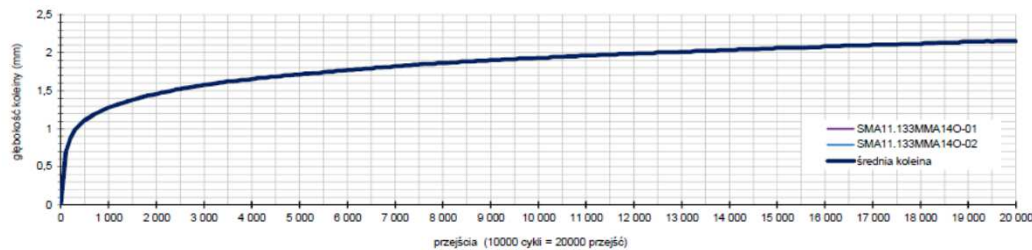
Proponowana kategoria

$$ITSR = 90$$

3. Wyniki z badań

numer próbki	głębokość koleiny, [mm], RD _{AIR}	proporcjonalna głębokość koleiny, [%], PRD _{AIR}	przyrost koleiny, [mm/10 ³ cykli], WTS _{AIR}
SMA11.133MMA14O-01	2,15	5,4	0,04
Średnia głębokość koleiny	mm	RD _{AIR} = 2,2	Proponowana kategoria
Średni przyrost koleiny	mm/10 ³ cykli	WTS _{AIR} = 0,04	WTS_{AIR} 0,10
Średnia proporcjonalna głębokość koleiny	%	PRD _{AIR} = 5,4	PRD_{AIR} 7,0

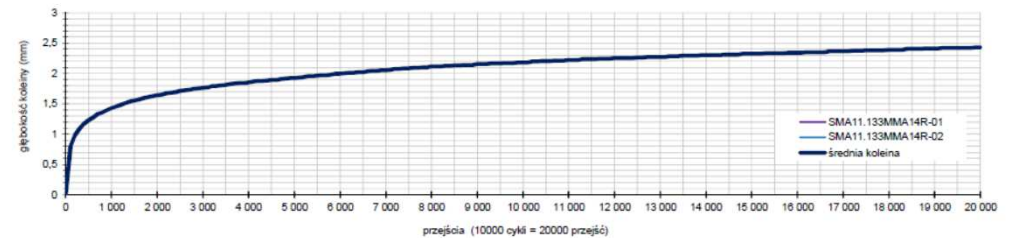
4. Wykres

3. Wyniki z badań

numer próbki	głębokość koleiny, [mm], RD _{AIR}	proporcjonalna głębokość koleiny, [%], PRD _{AIR}	przyrost koleiny, [mm/10 ³ cykli], WTS _{AIR}
SMA11.133MMA14R-01	2,43	6,1	0,05
Średnia głębokość koleiny	mm	RD _{AIR} = 2,4	Proponowana kategoria
Średni przyrost koleiny	mm/10 ³ cykli	WTS _{AIR} = 0,05	WTS_{AIR} 0,10
Średnia proporcjonalna głębokość koleiny	%	PRD _{AIR} = 6,1	PRD_{AIR} 7,0

4. Wykres

Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Lublin, 12.04.2016

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

32

AC11 50/70 z dodatkiem 10% DROGUM do asfaltu vs. AC11 PMB 45/80-55. Wybrane właściwości

2. Pomiar maksymalnej siły ściskającej i zestawienie wyników

Numer próbki	Zestaw	Maksymalna siła ściskająca P, [kN]	D x H [m ²]	ITS _{w,d} [kN/m ²]	ITS _w , [kPa]	ITS _d , [kPa]
1	M	7,790	0,674	7,362	7,5	8,2
2	M	7,944	0,676	7,485		
3	S	8,776	0,676	8,269		
4	S	8,431	0,676	7,944		
5	M	7,983	0,675	7,533		
6	S	8,674	0,678	8,149		
7	S	8,900	0,676	8,386		
8	M	8,082	0,677	7,604		

$$ITSR = \frac{ITS_w}{ITS_d} \times 100\%$$

$$ITSR = 91,6\%$$

Proponowana kategoria

$$ITSR = 90$$

2. Pomiar maksymalnej siły ściskającej i zestawienie wyników

Numer próbki	Zestaw	Maksymalna siła ściskająca P, [kN]	D x H [m ²]	ITS _{w,d} [kN/m ²]	ITS _w , [kPa]	ITS _d , [kPa]
1	M	7,850	0,677	7,386	7,1	7,3
2	M	7,258	0,677	6,829		
3	S	7,468	0,676	7,037		
4	S	7,562	0,677	7,115		
5	M	7,114	0,679	6,673		
6	S	8,013	0,678	7,528		
7	S	8,013	0,676	7,550		
8	M	7,820	0,675	7,379		

$$ITSR = \frac{ITS_w}{ITS_d} \times 100\%$$

$$ITSR = 96,7\%$$

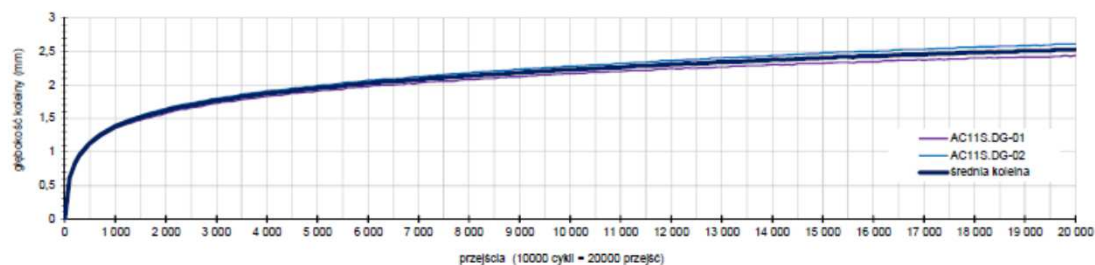
Proponowana kategoria

$$ITSR = 90$$

3. Wyniki z badań

numer próbki	głębokość koleiny, [mm], RD _{AIR}	proporcjonalna głębokość koleiny, [%], PRD _{AIR}	przyrost koleiny, [mm/10 ³ cykli], WTS _{AIR}
AC11S.DG-01	2,44	6,1	0,05
AC11S.DG-02	2,61	6,5	0,07
Średnia głębokość koleiny	mm	RD _{AIR} = 2,5	Proponowana kategoria
Średni przyrost koleiny	mm/10 ³ cykli	WTS _{AIR} = 0,06	WTS _{AIR} 0,10
Średnia proporcjonalna głębokość koleiny	%	PRD _{AIR} = 6,3	PRD _{AIR} 7,0

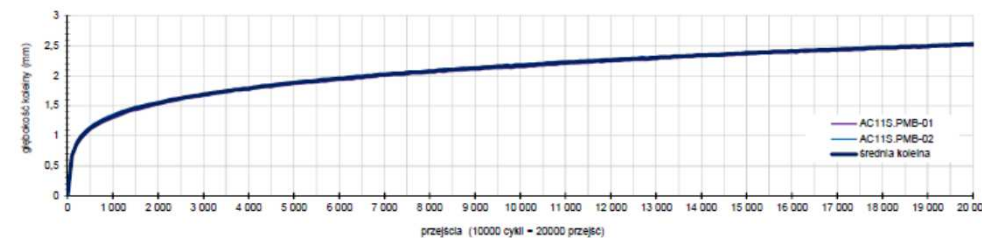
4. Wykres

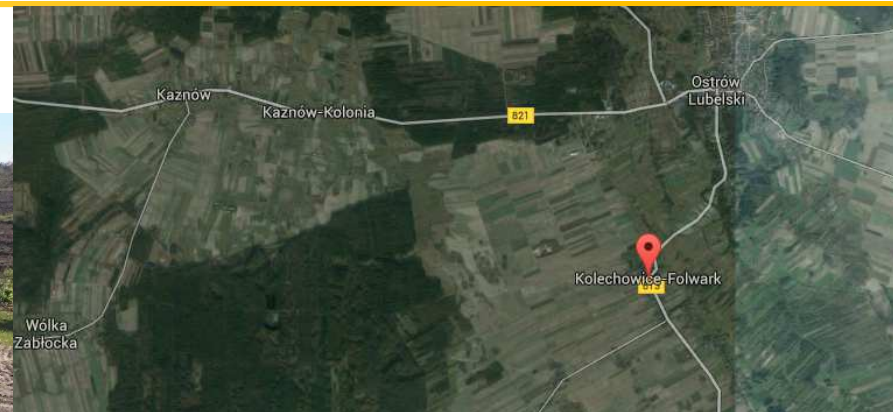
3. Wyniki z badań

numer próbki	głębokość koleiny, [mm], RD _{AIR}	proporcjonalna głębokość koleiny, [%], PRD _{AIR}	przyrost koleiny, [mm/10 ³ cykli], WTS _{AIR}
AC11S.PMB-01	2,50	6,3	0,07
AC11S.PMB-02	2,55	6,4	0,07
Średnia głębokość koleiny	mm	RD _{AIR} = 2,5	Proponowana kategoria
Średni przyrost koleiny	mm/10 ³ cykli	WTS _{AIR} = 0,07	WTS _{AIR} 0,10
Średnia proporcjonalna głębokość koleiny	%	PRD _{AIR} = 6,4	PRD _{AIR} 7,0

4. Wykres

AC11 50/70 z dodatkiem 10% DROGUM do asfaltu vs. AC11 PMB 45/80-55. Realizacja – odcinek doświadczalny

Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa
Lublin, 12.04.2016

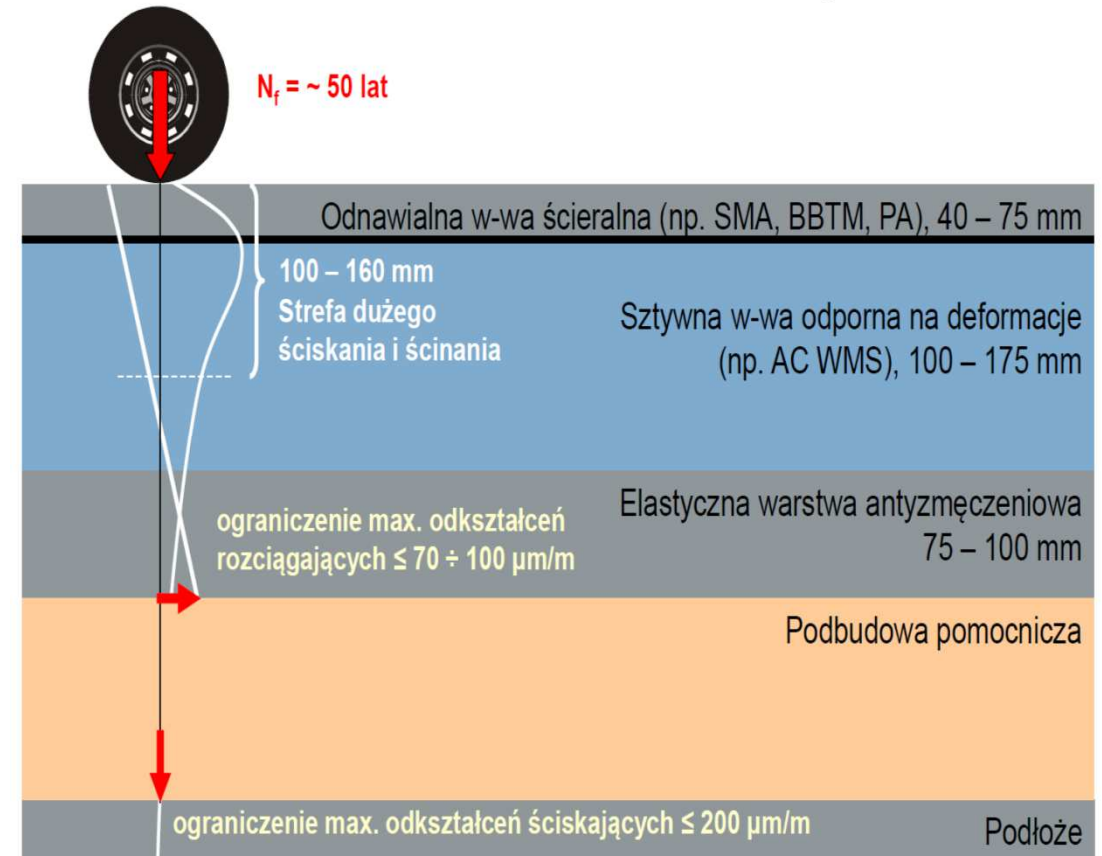
Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

34

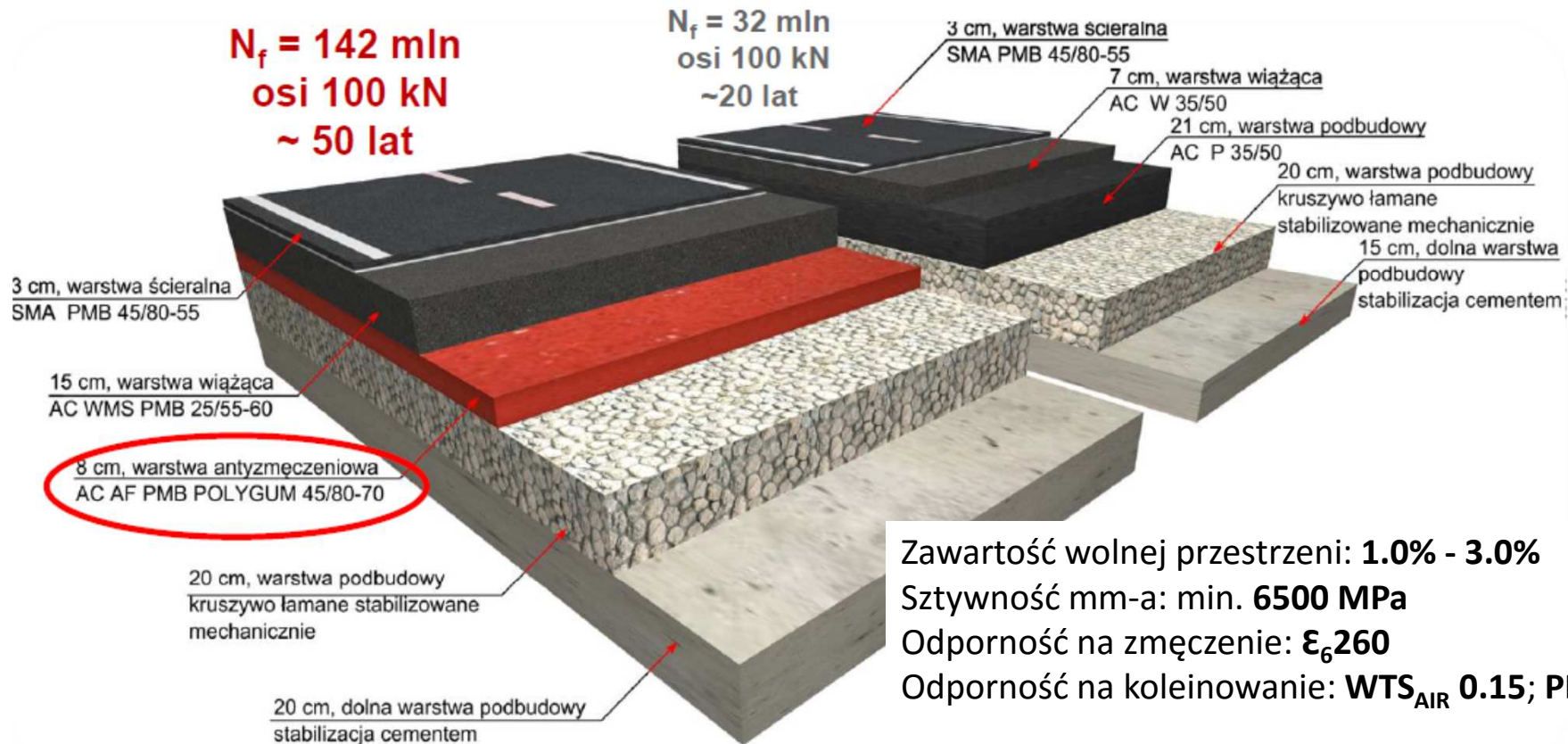
-
- Nawierzchnie jednowarstwowe - SMA16 JENA
 - BBTM8 i dodatek gumy do mm-a
 - **Długowieczne nawierzchnie asfaltowe**
 - Luminancja nawierzchni wg WT-2 2014

Dwie koncepcje realizacji odporność zmęczeniowej w podbudowie asfaltowej:

- **metoda francuska/brytyjska** – twarde asfalty (pen₂₅<30 dmm), sztywne warstwy mma, mała zawartość wolnych przestrzeni, dużo lepiszcza, drobne uziarnienie => mieszanki EME (w Polsce **AC WMS**)
- **metoda amerykańska** – asfalty modyfikowane lub wysokomodyfikowane, warstwa z elastycznej mma, mała zawartość wolnych przestrzeni, dużo lepiszcza, drobne uziarnienie => mieszanki AF

Konstrukcja nawierzchni „tradycyjna” vs. „długowieczna”

Zawartość wolnej przestrzeni: **1.0% - 3.0%**

Sztywność mm-a: min. **6500 MPa**

Odporność na zmęczenie: **$\epsilon_6 260$**

Odporność na koleinowanie: **$WTS_{AIR} 0.15$; $PRD_{AIR} 7.0\%$**

Fragment prezentacji: „Nawierzchnie długowieczne. Kolejny poziom ewolucji w rozwoju drogownictwa”.

Autor: dr inż. A.Zborowski, dr inż. I.Ruttmar. Krakowskie Dni Nawierzchni 2014

STRABAG
TEAMS WORK.

Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Lublin, 12.04.2016

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

37

-
- Nawierzchnie jednowarstwowe - SMA16 JENA
 - BBTM8 i dodatek gumy do mm-a
 - Długowieczne nawierzchnie asfaltowe
 - **Luminancja nawierzchni wg WT-2 2014**

Rozjaśnianie nawierzchni asfaltowych kruszywem naturalnym i sztucznym

Szkolenie Cemex Polska Sp. z o.o.
Chotynia, 31.03.2016
Zastosowanie kruszyw w mieszankach mineralno-asfaltowych

39

Dokument obowiązujący w Polsce na drogach zarządzanych przez GDDKiA

Zarządzenie Nr 54

Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad

z dnia 18.11.2014 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie stosowania wymagań technicznych na drogach krajowych dotyczących mieszanek mineralno-asfaltowych

Na podstawie § 4 ust. 2 pkt 1 załącznika Nr 1 do zarządzenia Nr 16 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 16 czerwca 2008 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

W zarządzeniu Nr 47 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 25 września 2014 r. w sprawie stosowania wymagań technicznych na drogach krajowych dotyczących mieszanek mineralno-asfaltowych, załącznik do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

GENERALNY DYREKTOR
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD
mgr inż. Ewa Tomala-Barucka

GENERALNY DYREKTOR
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

¹⁾ Zmiany wymienionego zarządzenia zostały wprowadzone zarządzeniem Nr 9 z dnia 31 marca 2009 r., zarządzeniem Nr 15 z dnia 29 kwietnia 2009 r., zarządzeniem Nr 21 z dnia 1 czerwca 2009 r., zarządzeniem Nr 26 z dnia 20 kwietnia 2010 r., zarządzeniem Nr 60 z dnia 17 czerwca 2010 r., zarządzeniem Nr 68 z dnia 30 czerwca 2010 r., zarządzeniem Nr 95 z dnia 28 października 2010 r., zarządzeniem Nr 100 z dnia 12 listopada 2010 r., zarządzeniem Nr 118 z dnia 30 grudnia 2010 r., zarządzeniem Nr 13 z dnia 28 lutego 2011 r., zarządzeniem Nr 24 z dnia 1 kwietnia 2011 r., zarządzeniem Nr 38 z dnia 21 czerwca 2011 r., zarządzeniem Nr 69 z dnia 22 listopada 2011 r., zarządzeniem Nr 2 z dnia 5 stycznia 2012 r., zarządzeniem Nr 8 z dnia 29 lutego 2012 r., zarządzeniem Nr 20 z dnia 28 czerwca 2012 r., zarządzeniem Nr 28 z dnia 24 sierpnia 2012 r., zarządzeniem Nr 6 z dnia 24 stycznia 2013 r., zarządzeniem Nr 23 z dnia 29 kwietnia 2013 r., zarządzeniem Nr 34 z dnia 28 czerwca 2013 r., zarządzeniem Nr 7 z dnia 7 lutego 2014 r., z zarządzeniem Nr 25 z dnia 30 maja 2014 r. oraz z zarządzeniem Nr 37 z dnia 1 września 2014 r.

Załącznik do zarządzenia Nr 54

Generalnego Dyrektora Dróg
Krajowych i Autostrad z dnia 18.11.2014 r.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Nawierzchnie asfaltowe na drogach krajowych

WT-2 2014 – część I Mieszanki mineralno-asfaltowe Wymagania Techniczne

Warszawa 2014

Załącznik 4

Instrukcja badawcza: Pomiar współczynnika luminancji (Q_d) dla nawierzchni asfaltowych

1. Cel instrukcji

Instrukcja badawcza ma na celu określenie współczynnika luminancji w świetle rozproszonym Q_d kruszywa, mieszanek mineralno-asfaltowych oraz wykonanej warstwy nawierzchni przy pomocy retroreflektometru.

2. Sprzęt

Sprzęt wykorzystywany do pomiaru współczynnika luminancji powinien być zgodny z normą PN-EN 1436: 2008, ponadto:

- powinien mieć odpowiednią czułość oraz zakres pomiarowy dopasowany do spodziewanych wartości Q_d, od 1 do maksymalnie 300 mcd/m²·lx (1000/n),
- urządzenia przenośne powinny być skonstruowane w taki sposób, aby ich odczyty nie były zakłócone przez światło pochodzące z otoczenia,
- fotometr powinien mieć charakterystykę widmową odpowiadającą dystrybucji V(λ), natomiast oświetlenie powinno emitować widmo zgodne z wzorcowym oświetleniem D65 zdefiniowanym w ISO/CIE 10526.

Dopuszcza się zastosowanie źródeł światła o innym rozkładzie widma, o ile charakterystyka widma fotometru zostanie zmodyfikowana w taki sposób, aby pokrył całkowicie zakres charakterystyki widmowej źródła światła i miernika.

3. Oświetlenie próbek

Badanie wykonuje się w ustalonym świetle rozproszonym w warunkach ciemni. Próbkę należy oświetlić wzorcowym źródłem światła D65 o stałej luminancji określonym w ISO/CIE 10526.

4. Warunki pomiaru

Pomiar wykonywany jest pod kątem 2,29° (odpowiednik obserwacji drogi z odległości 30 m z pozycji kierowcy pojazdu osobowego). Pole pomiarowe powinno stanowić prostokąt o wymiarach 185 mm x 50 mm, rozpiętość kątowna obserwacji ± 0,17°. Pomiar wykonuje się gdy temperatura otoczenia wynosi od 0°C do 30°C, a temperatura nawierzchni wynosi 5-40°C.

5. Badanie i przygotowanie próbek do badań

Uwaga ogólna:

W celu uzyskania jasnych nawierzchni asfaltowych zaleca się stosowanie kruszywa charakteryzujących się współczynnikiem luminancji w świetle rozproszonym Q_d ≥ 60 mcd/m²·lx dla kruszywa grubego, przy czym decydującym kryterium oceny jest współczynnik luminancji Q_d uzyskany dla zaprojektowanego Badania Typu i wykonanej warstwy ścieralnej.

5.1. Kruszywo

Jasność kruszywa określa się na próbkach kruszywa grubego frakcji 4/8, 5/8 mm lub 8/11 mm. Kruszywo powinno być przemyte i wysuszone.

Próbkę kruszywa umieszcza się w pojemniku o wymiarach wewnętrznych 700 x 700 x 50 mm wypełniając go z nadmiarem. Następnie należy zagaęcić je przy pomocy wibracji do

49

Szkolenie Cemex Polska Sp. z o.o.

Chotynia, 31.03.2016

Zastosowanie kruszyw w mieszankach mineralno-asfaltowych

40

Wymagania z WT-2 2014 Załącznik Nr 4 oparte na wymaganiach niemieckich **EF Asphalt 2013/HE** będących załącznikiem do Dokumentu Technicznego **ZTV/TL Asphalt-StB 07/B**. (GDDKiA-DT-WM-LB/072/03/2015 z 15.01.2015 r.)

Hessen Mobil
Straßen- und Verkehrsmanagement

EF Asphalt 2013/HE

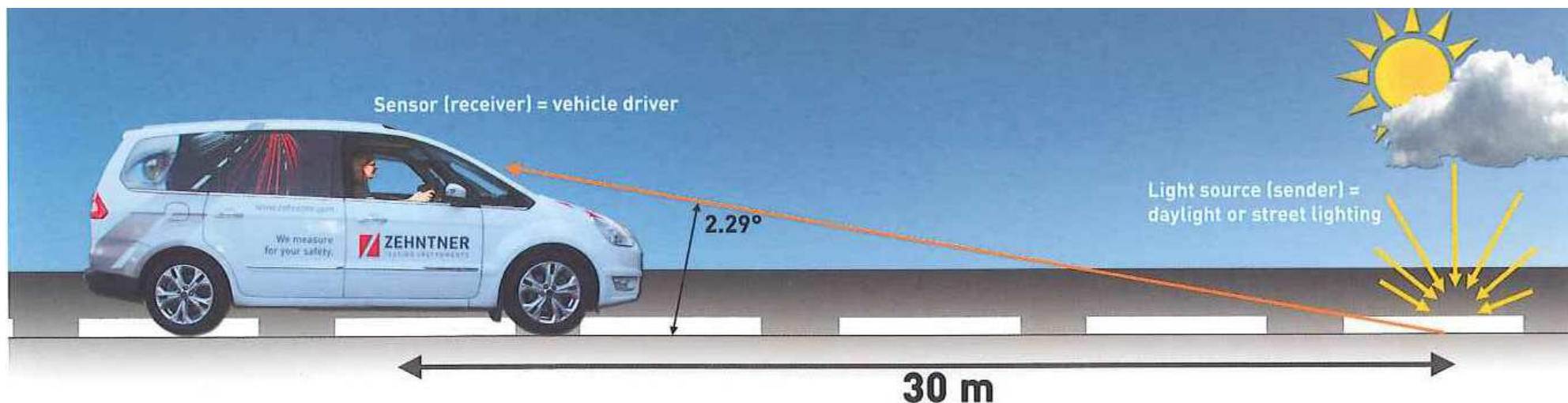
Ergänzende Festlegungen Asphalt 2013 / Hessen

zur ZTV/TL Asphalt-StB 07/13

für den Bereich von Hessen Mobil - Straßen- und Verkehrsmanagement

Stand: 06.02.2014

Schemat pomiaru współczynnika luminancji w świetle rozproszonym przez dostępne urządzenia badawcze

Sprzęt badawczy wykorzystywany do pomiaru współczynnika luminancji posiadający aprobatę niemieckiego StrAus-Zert

Zehntner **ZRM** (zehnter.com)

Delta **LTL-X** (delta.dk)

Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa
Lublin, 12.04.2016

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

Wymagania dla warstw ścieralnych dróg kategorii ruchu KR 5-7 zarządzanych przez GDDKiA

Tabela 20. Wymagane właściwości betonu asfaltowego do warstwy ścieralnej, KR5÷6

Właściwość	Warunki zagęszczania wg PN-EN 13108-20	Metoda i warunki badania	Wymiar mieszanki	
			AC 8 S	AC 11 S
Zawartość wolnych przestrzeni	C.1.3, ubijanie, 2 x 75 uderzeń	PN-EN 12697-8, pkt 4	$V_{\min} 2,0$ $V_{\max} 4,0$	$V_{\min} 2,0$ $V_{\max} 4,0$
Odporność na deformacje trwałe ^{a,c)}	C.1.20, wałowanie, $P_{98}-P_{100}$.	PN-EN 12697-22, metoda B w powietrzu, PN-EN 13108-20, D.1.6, 60°C, 10 000 cykli	$WTS_{AIR} 0,10$ $PRD_{AIR} 7,0$	$WTS_{AIR} 0,10$ $PRD_{AIR} 7,0$
Wrażliwość na działanie wody	C.1.1, ubijanie, 2 x 35 uderzeń	PN-EN 12697-12, przechowywanie w 40°C z jednym cyklem zamrażania ^{b)} , badanie w 25°C	$ITSR_{90}$	$ITSR_{90}$
Współczynnik Luminancji	-	Zgodnie z załącznikiem 4.	$Q_d \geq 70^d$ $Q_d \geq 90^e$	$Q_d \geq 70^d$ $Q_d \geq 90^e$

^{a)} grubość płyty: AC8 - 40 mm, AC11 - 40 mm
^{b)} ujednoczoną procedurę badania wrażliwości na działanie wody z jednym cyklem zamrażania podano w załączniku 1
^{c)} procedurę kondycjonowania krótkoterminowego mma przed zagęszczeniem próbek do badań podano w załączniku 2
^{d)} wymaganie dotyczy nawierzchni wykonywanych w terenie otwartym
^{e)} wymaganie dotyczy nawierzchni wykonywanych w tunelach

Tabela 29. Wymagane właściwości mieszanki SMA do warstwy ścieralnej, KR 5÷7

Właściwość	Warunki zagęszczania wg PN-EN 13108-20	Metoda i warunki badania	SMA 8	SMA 11
Zawartość wolnych przestrzeni	C.1.2, ubijanie, 2 x 50 uderzeń	PN-EN 12697-8, pkt 4	$V_{\min} 2,0$ $V_{\max} 3,5$	$V_{\min} 2,0$ $V_{\max} 3,5$
Odporność na deformacje trwałe ^{a,c)}	C.1.20, wałowanie, $P_{98}-P_{100}$	PN-EN 12697-22, metoda B w powietrzu, PN-EN 13108-20, D.1.6, 60°C, 10 000 cykli	$WTS_{AIR} 0,15/WTS_{AIR} 0,10^d)$ PRD_{AIR} Deklarowana nie więcej niż 7,0	$WTS_{AIR} 0,15/WTS_{AIR} 0,10^d)$ PRD_{AIR} Deklarowana nie więcej niż 7,0
Wrażliwość na działanie wody	C.1.1, ubijanie, 2 x 35 uderzeń	PN-EN 12697-12, przechowywanie w 40°C z jednym cyklem zamrażania ^{b)} , badanie w 25°C	$ITSR_{90}$	$ITSR_{90}$
Splywność lepiszcza	-	PN-EN 12697-18, pkt 5	$D_{0,3}$	$D_{0,3}$
Współczynnik Luminancji	-	Zgodnie z załącznikiem 4.	$Q_d \geq 70^e$ $Q_d \geq 90^f$	$Q_d \geq 70^e$ $Q_d \geq 90^f$

^{a)} grubość płyty: SMA 8 - 40 mm, SMA 11 - 40 mm
^{b)} ujednoczoną procedurę badania wrażliwości na działanie wody z jednym cyklem zamrażania podano w załączniku 1
^{c)} procedurę kondycjonowania krótkoterminowego mma przed zagęszczeniem próbek do badań podano w załączniku 2
^{d)} dotyczy kategorii ruchu KR7
^{e)} wymaganie dotyczy nawierzchni wykonywanych w terenie otwartym
^{f)} wymaganie dotyczy nawierzchni wykonywanych w tunelach

Badanie współczynnika luminancji nawierzchni wg WT-2 2014 Zał. Nr 4

Piaskowanie/szkiełkowanie

Stanowisko badawcze

Pomiar makrotekstury

Współczynniki luminancji kilku „jasnych” kruszyw przebadanych w laboratorium CEBEL

granit, Qd = 125

granitognejs, Qd = 120

kwarcyt, Qd = 100

granodioryt, Qd = 100

gabro, Qd = 96

porfir, Qd = 90

gnejs, Qd = 80

granodioryt (ua), Qd = 77

migmatyt, Qd = 73

szarogłaz, Qd = 71

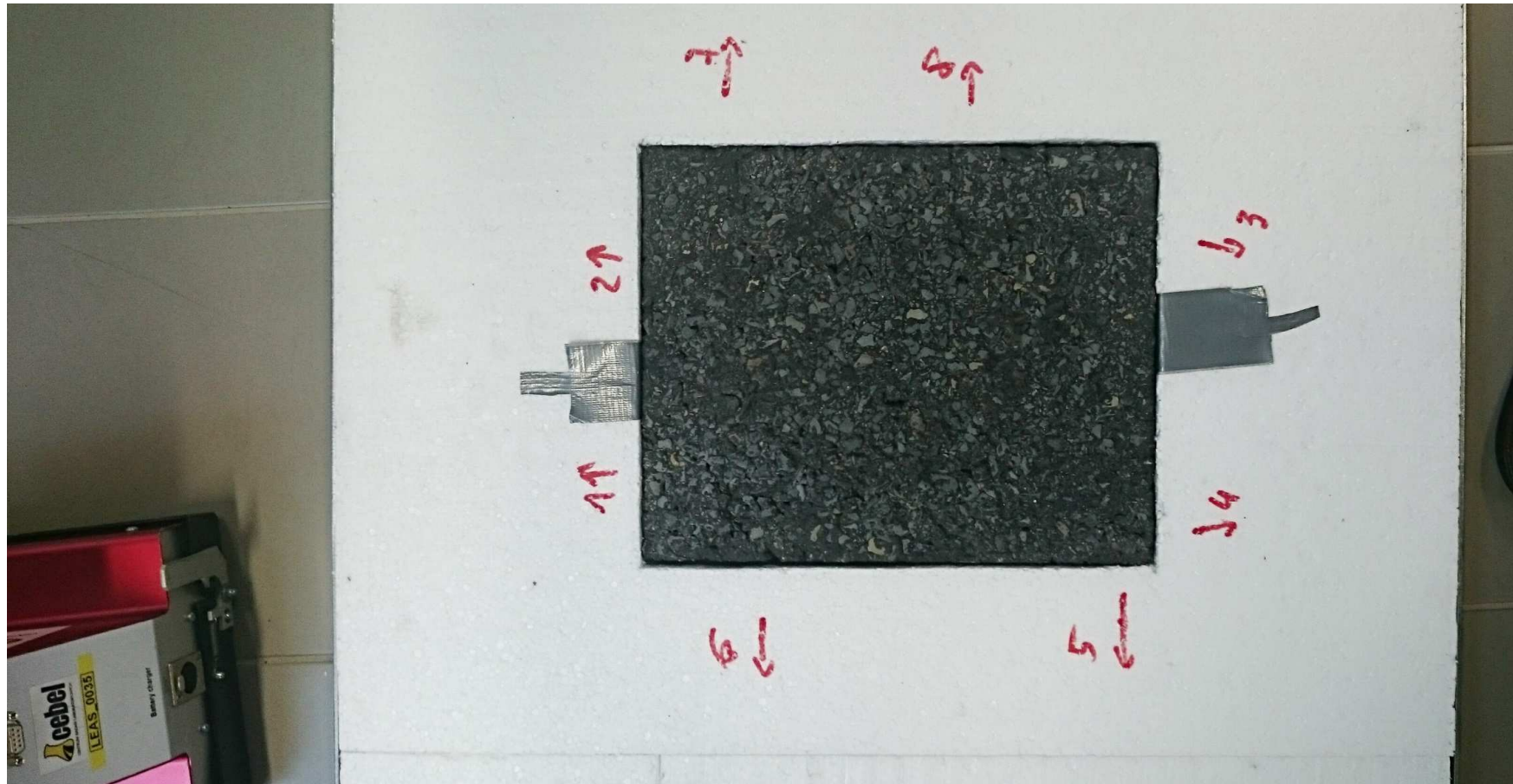
melafir, Qd = 66

Różnice w „odcieniach” kruszyw przebadanych w laboratorium CEBEL

Stanowisko badawcze wraz z oznaczonymi kierunkami pomiaru współczynnika luminancji

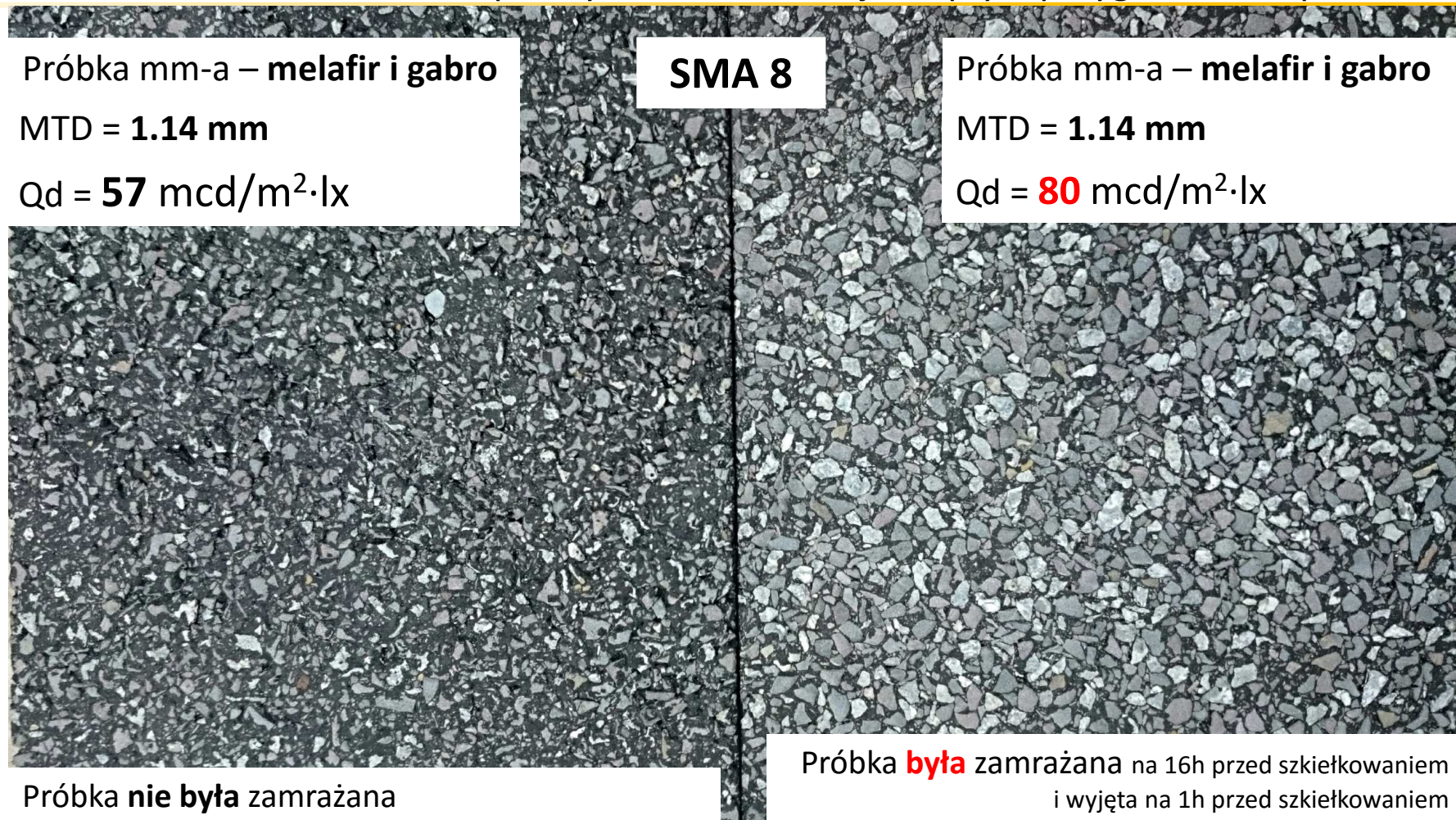
Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

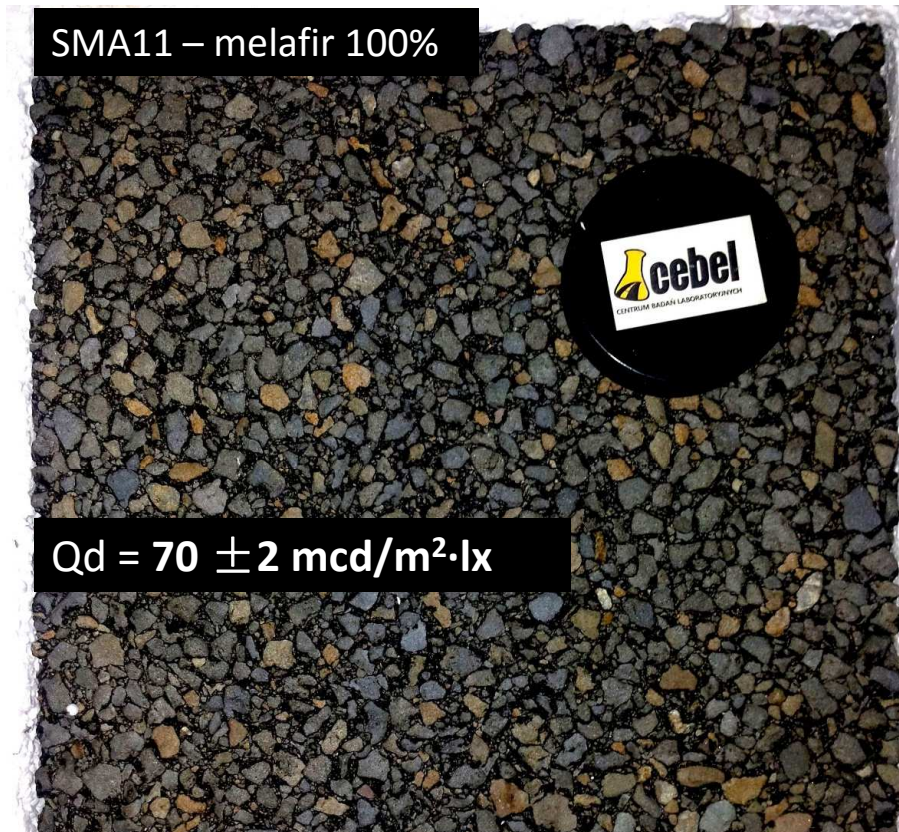
Lublin, 12.04.2016

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

47

Badanie współczynnika luminancji - Wpływ przygotowania próbek na wyniki

Ten sam rodzaj kruszywa może mieć **różne wartości współczynnika luminancji** w zależności od **podkładu, złoża, okresu wydobycia**, a nawet frakcji. Zatem współczynnik luminancji mieszanki mineralno-asfaltowej też może się zmieniać. Nie warto projektować mieszanek granicy wymagań. Jeśli kruszywo ma współczynnik luminancji **< 70 mcd/m²·lx** to wątpliwe żeby nawierzchnia w 100% z tego kruszywa uzyskała **≥ 70 mcd/m²·lx**

Różne mieszanki mineralno-asfaltowe i wyniki ich współczynnika luminancji

Dziękuję za uwagę

**ZAWSZE ZNAJDZIE SIĘ KTOŚ
KTO CI ZROBI NIŻSZĄ CENĘ ZA USŁUGĘ :)**

mgr inż. **Piotr Miduch**

e-mail : piotr.miduch@cebel.pl

mobile : +48 694 455 679

 facebook.com/cebelpl

Szkolenie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Lublin, 12.04.2016

Nowe trendy w mieszankach mineralno-asfaltowych. Wymagania i oczekiwania.

51

CENTRUM BADAŃ LABORATORYJNYCH